

Werk mee aan toekomstgericht en veilig onderwijs met AI

Artificial Intelligence, ChatGPT, Copilot. Inmiddels voor iedereen bekend. Maar wat betekent dit voor het onderwijs? AI in het onderwijs heeft een prijs. Dit stelt ons voor keuzes en dilemma's. Daarnaast is er ook de nodige wet- en regelgeving vanuit de overheid. Hoe gaat CNS Ede hier mee om?

Momenteel gebruikt CNS Ede geen AI. Waarom? Eén duidelijke reden: het is niet veilig. Dit blijkt uit onderzoek van koepelorganisaties en onze externe Functionaris Gegevensbescherming (FG). Bestanden die jij met ChatGPT deelt zijn benaderbaar voor de hele wereld. AI gebruikt alle informatie die het binnenkrijgt om zichzelf te verbeteren.

Waarom deze memo?

Er wordt gebruik toch gemaakt van verschillende AI-tools binnen CNS. Deze signalen zijn er en daar kunnen we niet omheen. Ook werken leveranciers en partners inmiddels met AI, wat ingaat tegen het CNS-beleid.

Wat te doen?

Twee opties: Of we handhaven op het huidige beleid of we gaan over op onderzoek tot een veilig gebruik van AI binnen de stichting. Vanuit toekomstgerichte blik kiest CNS Ede voor de tweede optie. Zo zijn we een voorloper op het formaliseren van AI binnen heel onderwijsland.

Wordt onderdeel van de pilotgroep

CNS Ede ziet mogelijkheden en voordelen in het onderwijs. Denk aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit en het verlichten van de werkdruk. Om dit te onderzoeken stellen we een pilotgroep op. En hier kom jij in actie!

Wil jij meewerken aan een toekomstgerichte organisatie? Neem deel aan de pilotgroep. Samen werken we toe naar een formeel AI-beleid. Zo kunnen we AI goed en veilig inzetten binnen de stichting.

Hoe ziet de pilotgroep eruit?

- Opstellen van beleid op basis van diverse handreikingen opgesteld door o.a. Kennisnet, SIVON en de PO-raad.
- Actieve samenwerking met onze externe FG i.v.m. wet- en regelgeving
- Een veilige omgeving om te experimenteren met AI
- Uitwisselen van AI-ervaringen
- Een verplichte AI digitale geletterdheidcursus voor alle pilot-leden

Risico's en misbruik van AI

Werkdruk verlagen, onderwijskwaliteit verbeteren. Dat klinkt als muziek in de oren! Helaas, hoewel AI nuttige toepassingen biedt kan het ook misbruikt worden. Denk aan manipulatie, uitbuiting en sociale controle. Om burgers te beschermen merkt de Europese AI-verordening een aantal categorieën aan als zijnde onaanvaardbaar risico en dus verboden.

- 'Social Scoring' op basis van bepaald sociaal gedrag of persoonlijke kenmerken
- 'Predictive policing' om strafbare feiten bij mensen te beoordelen of voorspellen
- Het creëren of uitbreiden van databanken voor gezichtsherkenning
- Manipuleren of misleiden van mensen
- Emotieherkenning in de werkomgeving van het onderwijs
- Biometrische identificatie op afstand voor rechtshandhaving
- Biometrische categorisering waarbij mensen op basis van biometrische gegevens in bepaalde gevoelige categorieën worden ingedeeld

Hoog risico AI

Er bestaan systemen die grote kansen en meerwaarde kunnen bieden, maar ook belangrijke risico's meedragen. Deze moeten worden weggenomen. Die systemen kenmerkt de AI-verordening als hoog risico AI. Voor deze categorie gelden strikte verplichtingen waar CNS Ede (nog) niet aan kunnen voldoen. Onderstaande gebruiksmogelijkheden van AI zijn daarom niet toegestaan in de pilotgroep:

- Onderwijs of beroepsopleiding, waarbij het systeem de toegang tot het onderwijs en de loop van iemands beroepsleven kan bepalen. Bijvoorbeeld het beoordelen van examens;
- Werkgelegenheid, personeelsbeheer en toegang tot zelfstandige arbeid, onder andere vanwege de aanzienlijke risico's voor toekomstige carrièrekansen en het levensonderhoud van mensen. Bijvoorbeeld een AI-systeem dat automatisch cv's selecteert voor de volgende ronde in een wervingsprocedure;
- Essentiële particuliere en openbare diensten. Zulke systemen kunnen grote effecten hebben op bijvoorbeeld het levensonderhoud van mensen. Bijvoorbeeld software die bepaalt wanneer iemand wel of geen uitkering of lening krijgt;
- Rechtshandhaving, omdat dit afbreuk kan doen aan de grondrechten van mensen. Bijvoorbeeld een AI-systeem dat wordt gebruikt voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van bewijsmateriaal;
- Migratie, asiel en grenzen.
- Rechtsbedeling en democratische processen, omdat het gebruik hiervan risico's kent voor de democratie en de rechtsstaat.

Voor het onderwijs zijn er 4 categorieën AI-systemen die als hoog risico kwalificeren. Als AI wordt gebruikt voor:

- Toegang of toelating tot of het toewijzen van leerlingen aan onderwijsinstellingen
- Evalueren van leerresultaten en sturen van het leerproces
- Beoordelen van het passende onderwijsniveau
- Het monitoren en detecteren van ongeoorloofd gedrag tijdens toetsen

Waar richt de pilotgroep zich op?

AI-systemen die zelf inhoud maken. Denk hierbij aan tekst en beeldmateriaal. Ook het gebruik van deze systemen is nog niet veilig (genoeg). CNS Ede garandeert een veilig gebruik van AI binnen de stichting. Om dit mogelijk te maken delen we de volgende zaken nooit met AI:

- Persoonsgegevens, van zowel leerlingen als medewerkers
- Gegevens die te koppelen zijn aan personen, zoals medische gegevens

Daarnaast moet de uitkomst van AI altijd zelf te controleren zijn. Je houdt altijd rekening met onjuistheden tijdens het werken met AI. Daarnaast werkt alleen de pilotgroep met AI binnen CNS. Het gebruik van AI is niet toegestaan voor collega's en leerlingen.

Meld je aan

Genoeg redenen om deel te nemen aan deze pilotgroep! Binnen de kaders gaan we op zoek naar de juiste richting. Dit door o.a. de opleiding digitale geletterdheid en periodieke bijeenkomsten. Om ervaringen te delen en te leren van elkaars fouten. Het uitgangspunt van deze pilotgroep is het vormen van een groep vol enthousiastelingen op basis van interesse voor het onderwerp AI. Samen zorgen we voor het veilig en toekomstgericht beleid voor gebruik van AI binnen onze stichting. Binnen de kaders aan we op zoek naar de juiste richting.

Meld je aan via @ICT@cnsede.nl. De eerste verkennende sessie staat gepland op 2 oktober van 15:00 – 17:00. Je volgt dan meteen de cursus digitale geletterdheid. Vragen? Ook deze mag je doorsturen naar bovenstaand email adres.